

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRING OM KVARTALSRAPPORTERINGEN FOR NYT HOSPITAL BISPEBJERG FOR PERIODEN 1. JULI 2023 TIL 30. SEPTEMBER 2023

Til Regionsrådet i Region Hovedstaden

ERKLÆRING PÅ KVARTALSRAPPORTERINGEN

Vi har fået som opgave at afgive erklæring om kvartalsrapporteringen, for perioden 1. juli 2023 til 30. september 2023, for det kvalitetsfondsfinansierede anlægsprojekt Nyt Hospital Bispebjerg (i det følgende kaldet "Projektet") udvisende et forbrug på 26,9 mio. kr. for kvartalet, samt et akkumuleret forbrug pr. 30. september 2023 på 1.506,0 mio. kr. (opgjort i løbende priser).

Kvartalsrapporteringen er udarbejdet i overensstemmelse med Budget- og regnskabssystem for regioner, regionens Kasse- og Regnskabsregulativ, sædvanlig regnskabspraksis og Indenrigs- og Sundhedsministeriets Regnskabsinstruks for behandling af tilskud fra Kvalitetsfonden til sygehusbyggeri (i det følgende kaldet "Regnskabsbestemmelserne").

Konklusionen er todelt således, at vores konklusion om hvorvidt projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne, udtrykkes med høj grad af sikkerhed. Dette omfatter i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets Regnskabsinstruks følgende skemaer, hvor disse indgår i kvartalsrapporteringen;

- Skema 1, Kvartalsstatus på økonomi og fremdrift, (fortroligt bilag)
- Skema 2, Projektøkonomi og udgiftsprofil for hele projektet, (fortroligt bilag)
- Skema 6, Oversigt over deponerede midler, samt forventet investeringsprofil (Bilag B: Oversigt over projektspecifikke deponerede midler pr. 30. september 2023)
- Skema 7, Økonomisk færdiggørelse (fortroligt bilag, Skema 7a: Økonomisk færdiggørelse)
- Skema 8, Gældende tidsplan (Bilag C: Tidsmæssig fremdrift - Nyt Hospital Bispebjerg)

Vores konklusion om, hvorvidt regionens beskrivelse (i det følgende kaldet "Beskrivelsen") af projektets fremdrift anført i kvartalsrapporteringens kapitel 4-5, herunder forventet resterende forbrug (i det følgende kaldet "Budget") anført i skema 1 i kvartalsrapporteringen er opgjort på et rimeligt grundlag, udtrykkes med begrænset sikkerhed.

Ved "Projektets fremdrift" forstås i denne erklæringsopgave, at forventet resterende forbrug (Budget) er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne. Ved "et rimeligt grundlag" forstås i denne erklæringsopgave, at oplysningerne er fuldstændige, dokumenterede og ikke urealistiske.

For så vidt angår oplysninger om forventet resterende forbrug (Budget), vil de faktiske resultater sandsynligvis afvige fra de budgetterede, da planlagte begivenheder ofte ikke indtræder som forudsat. Disse afvigelser kan være væsentlige.

Kvartalsrapporteringen er udarbejdet til brug for Regionsrådets vurdering af dels Projektets økonomiske forbrug og byggeriets fremdrift, herunder forventede resterende forbrug.

Som følge heraf kan rapporteringen være uegnet til andet formål.

Vores erklæring er udelukkende udarbejdet til brug for regionen og kan ikke anvendes til andet formål.

Ledelsens ansvar

Ledelsen (Regionsråd og direktion) er ansvarlig for udarbejdelsen af kvartalsrapporteringen i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne. Ledelsen har herunder ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde kvartalsrapporteringen uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ledelsen har endvidere ansvaret for, at forudsætningerne giver et rimeligt grundlag for, at oplysningerne er fuldstændige, dokumenterede og ikke urealistiske.

Revisors ansvar

Vores ansvar er på grundlag af vores undersøgelser at udtrykke en konklusion med høj grad af sikkerhed om, hvorvidt projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne, samt en konklusion med begrænset sikkerhed om, hvorvidt regionens beskrivelse af byggeriets fremdrift (Beskrivelsen), herunder forventet resterende forbrug (Budget) er opgjort på et rimeligt grundlag.

Vi har udført vores undersøgelser i overensstemmelse med ISAE 3000, Andre erklæringer med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger samt yderligere krav ifølge dansk revisor-lovgivning og standarderne for offentlig revision, jf. Indenrigs- og Sundhedsministeriets Revisionsinstruks for behandling af tilskud fra Kvalitetsfonden til sygehusbyggeri.

Revisionsfirmaet BDO Statsautoriseret Revisionsaktieselskab anvender International Standard on Quality Management, ISQM 1, som kræver, at vi designer, implementerer og driver et kvalitetsstyringssystem, herunder politikker eller procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder og gældende lov og øvrig regulering.

Vi har overholdt kravene til uafhængighed og andre etiske krav i International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code), der bygger på de grundlæggende principper om integritet, objektivitet, professionel kompetence og fornøden omhu, fortrolighed og professionel adfærd, samt etiske krav gældende i Danmark.

Vi har udført vores arbejde med henblik på at opnå en høj grad af sikkerhed for,

- at kvartalsrapporteringen i alle væsentlige henseender afspejler det økonomiske forbrug opgjort pr. 30. september 2023, i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.
- at kvartalsrapporteringens opgørelse af deponeringsgrundlaget vedrørende anlægsprojekter med kvalitetsfondsfinansiering i alle væsentlige henseender er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISAE 3000, andre erklæringer med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger samt yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af kvartalsrapporteringen.

Vi har udført vores arbejde med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for,

- at den økonomiske fremdrift er i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne og i al væsentlighed er afspejlet i kvartalsrapporteringen.
- at regionens vurderinger af forventet resterende forbrug (Budget) er i overensstemmelse med underliggende dokumentation og i al væsentlighed er afspejlet i kvartalsrapporteringen.

Ved vores undersøgelser af forudsætningerne om forventet forbrug, har vi på grundlag af vores kendskab til regionen, dens virke og den af ledelsen fremlagte dokumentation vurderet, om der er forhold, der giver os grund til at mene, at forudsætningerne om forventet forbrug, ikke giver et rimeligt grundlag for opgørelse af resterende forbrug, herunder at forudsætninger kan anses som værende fuldstændige, dokumenterede og ikke urealistiske.

Omfanget af de handlinger, vi har udført ved vores gennemgang af Projektets fremdrift, er mindre end ved en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed. Som følge heraf er den grad af sikkerhed, der er opnået for vores konklusion om det forventede resterende forbrug, betydeligt mindre end den sikkerhed, der ville være opnået, hvis der var udført en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed.

Konklusion

Denne konklusion skal læses under hensyntagen til formålet med kvartalsrapporteringen, som redegjort for i erklæringens indledende afsnit, samt på grundlag af forståelsen af begreberne "Projektets fremdrift" og "et rimeligt grundlag", som der er redegjort for i erklæringens indledende afsnit.

Det er for de af revisionen omfattede skemaer vores opfattelse, at kvartalsrapporteringen for perioden 1. juli 2023 til 30. september 2023, for så vidt angår projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag, i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

På grundlag af det udførte arbejde, og det opnåede bevis, er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at regionens beskrivelse (Beskrivelsen) af projektets fremdrift, herunder forventet resterende forbrug (Budget) ikke i alle væsentlige henseender er opgjort på et rimeligt grundlag.

Fremhævelse af forhold vedrørende risici og reserve:

Uden at tage forbehold skal vi henlede opmærksomheden på Kvartalsrapportens afsnit 5.2, hvoraf følgende fremgår:

"Prognosen er forringet siden 2. kvartal 2023 som følge af RdE's økonomiske udfordringer, der blev aktualiseret med den rekonstruktionsproces, der blev igangsat i august 2023, og projektet er meget bevidst om risikoen for, at dette kan komme til at påvirke regionens samlede økonomi, særligt hvis Akuthusrisiko indtræffer i en eller anden form, hvorfor projektet har en tæt dialog med relevante parter i regionen, det politiske niveau samt Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Simulering af projektets risici, sammenholdt med projektets økonomi, viser at projektet pt. er meget risikofyldt, jf. Akuthusrisiko 44."

I sammenhæng hertil kan der endvidere supplerende henvises til Kvartalsrapportens afsnit 5.1.1, hvoraf følgende fremgår:

"Projektet indgik i maj 2023 en forligsaftale med RdE omhandlende tid, økonomi og kvalitet, med en forventning om, at dette kunne sikre, at projektet kan gennemføres, så der kan afleveres et fuldt funktionsdygtigt Akuthus som planlagt. Aftalen stiller også en række yderligere krav til totalentreprenøren. Efterfølgende har det dog vist sig, at RdE-koncernen har alvorlige økonomiske udfordringer, og virksomheden har den 7. august 2023 igangsat en proces efter italiensk ret, der skaber en ramme for en rekonstruktion. Koncernen arbejder på en restrukturering med fokus på at få tilført kapital."

RdE har som følge af ovenstående udfordringer med at betale underentreprenører og -leverandører. Det påvirker fremdriften på byggepladsen, hvor der mangler både materialer og mandskab. Det har også konsekvenser for de underentreprenører, som ikke får betaling for deres arbejde; herunder virksomheder, som har hentet medarbejdere og deres familier til Danmark."

Fremhævelse af forhold vedrørende byggeriets fremdrift

Uden at tage forbehold skal vi henlede opmærksomheden på afsnit 5.3, hvor der fremgår følgende om byggeriets fremdrift:

"Det er bygherres opfattelse, at RdE på det seneste ikke har formået at overholde sin del af forpligtelsen: at øge produktionen på pladsen, hvilket vurderes at skyldes RdE-koncernens økonomiske udfordringer, og konkret RdE's manglende/utilstrækkelige betaling af underentreprenører, der medfører færre håndværkere på byggepladsen. For bygherre ser det ud til, at tidsplanen for byggeriet er skredet på grund af lav aktivitet på byggepladsen de seneste måneder. Derfor har bygherre bedt RdE om en redegørelse for, hvordan de planlægger at indhente og overholde tidsplanen. RdE har fremsendt redegørelse, som bygherre pt. er i gang med at evaluere."

Endvidere henleder vi opmærksomheden på afsnit 6.4.5 hvor der fremgår følgende om opgørelse af planlagt og realiseret færdiggørelsesgrad:

"Udgangspunktet for skema 1 er afrapportering på projektets godkendte totalramme inkl. energilånemidler, og færdiggørelsesgraderne på de enkelte budgetposter er beregnet i forhold til den godkendte totalramme. Økonomien kobles endvidere med simulering af projektets risici i Exonaut. Hvis det mest sandsynlige scenarie for det samlede projekt viser et estimeret merforbrug, da tillægges dette beløb som en samlet sum under den godkendte totalramme. Den mulige/estimerede merudgift indgår således ikke i beregning af færdiggørelsesgraderne. Da summen indeholder simulering af de samlede risici i Exonaut med udgangspunkt i en teoretisk beregning af sandsynligheden for at risiciene indtræffer, kan beløbet ikke umiddelbart opdeles og placeres på de enkelte delbudgetposter. Da det ikke kan vides, om det mest sandsynlige scenarie faktisk indtræffer, kan den teoretiske beregning ikke sidestilles med et forventet merforbrug."

Hvis enkeltrisici bliver til disponerede og faktiske udgiftsposter, da vil der ske tilpasning af det forventede budget det konkrete sted i kontoplanen, og da vil disse tillægssummer også indgå i beregningen af færdiggørelsesgraderne."

Fremhævelse af forhold vedrørende budgettet

Uden at det har påvirket vores konklusion, skal vi henvise til, at Regionen, i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne, har medtaget budgettal som sammenligningstal i kvartalsrapporteringen.

Budgettallene har ikke være underlagt revision, men alene vores arbejde udført med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for sammenligningstallene.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIG REGULERING

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af kvartalsrapporteringen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af aktiviteterne, der er omfattet af kvartalsrapporteringen. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision og gennemgang af kvartalsrapporteringen, der skal forstås under hensyntagen til formålet med kvartalsrapporteringen, som redegjort for i erklæringens indledende afsnit, er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af kvartalsrapporteringen, er i

overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og aktiviteterne, der er omfattet af kvartalsrapporteringen.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Roskilde, den 21. november 2023

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

Peter Damsted Rasmussen
Statsautoriseret revisor

Verni Jensen
Registreret revisor